

**IZMJENE I DOPUNE ZAKONA O OBRANI
I ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA
REPUBLIKE HRVATSKE**

CILJ IZMJENA I DOPUNA ZAKONA

UVOĐENJE TEMELJNOG VOJNOG OSPOSOBLJAVANJA (TVO)

- Obvezno služenje vojnog roka ukinuto je 1. siječnja 2008.
- Broj registriranih novaka kretao se godišnje od 12 900 (1992. godine) do 29 971 (2002. godine), a broj upućenih na redovno služenje vojnog roka kretao se od 25 134 (1999. godine) do 2 069 (2007. godine).
- Zbog izmijenjenih globalnih geopolitičkih i sigurnosnih okolnosti, sve češćih klimatskih promjena, elementarnih nepogoda i sličnih izazova namjera je obučiti ročnike osnovnim vojnim vještinama i vještinama snalaženja u kriznim situacijama
- Popunjavanje djelatnog vojnog sastava i pričuve

VOJNI OBVEZNICI

- **Vojna obveza dužnost je svih za to sposobnih državljana Republike Hrvatske**
- **Vojna obveza nastaje u kalendarskoj godini u kojoj državljanin navršava Republike Hrvatske navršava 18 godina života (upis u vojnu evidenciju)**
- **Vojna obveza sastoji se od: novačke obveze, temeljnog vojnog osposobljavanja, odnosno civilne službe i služenja u pričuvnom sastavu**
- **Žene vojni obveznici ne podliježu novačkoj obvezi i obvezi temeljnog vojnog osposobljavanja, ali mogu pohađati dragovoljno temeljno vojno osposobljavanje koje je jedan od uvjeta za prijam u djelatnu vojnu službu, te služiti u pričuvnom sastavu**

NULTA GENERACIJA

- S obzirom na dugogodišnji prekid obveznog služenja vojnog roka, bilo je potrebno odrediti početnu, nultu generaciju ročnika
- Na TVO upućuje se novaka u kalendarskoj godini u kojoj navršava 19 godina
- Na TVO mogu se (iznimno) uputiti i novaci stariji od 19 godina, a najkasnije do navršene 30 godine života na način kako se propisuje ovim Zakonom

PROCES NOVAČENJA

- Područni odjel za poslove obrane Ministarstva obrane poziva i upućuje novake na zdravstvene preglede
- Zdravstveni pregledi provode se u zdravstvenim ustanovama koje odredi ministar nadležan za zdravstvo ili u Ministarstvu obrane (Vojno zdravstveno središte)
- Ocjena povjerenstva o sposobnosti za vojnu službu može biti: sposoban za vojnu službu, nesposoban za vojnu službu

TEMELJNO VOJNO OSPOSOBLJAVANJE

- Temeljno vojno osposobljavanje traje DVA mjeseca
- Provodit će se na TRI lokacije – KNIN, SLUNJ, POŽEGA
- Do pet naraštaja godišnje, do 800 ročnika po naraštaju – do 4 000 ročnika godišnje

TEMELJNO VOJNO OSPOSOBLJAVANJE

PRAVA ROČNIKA NA TVO:

- plaća u iznosu od oko 1.100 eura neto mjesečno
- dva mjeseca služenja TVO-a upisuje se u radni staž
- zaposlenom ročniku prava iz radnog odnosa miruju u skladu sa Zakonom o radu i ne smije dobiti otkaz zbog toga što pohađa temeljno vojno osposobljavanje
- zaposleni ročnik na TVO ostvaruje pravo na naknadu od oko 1.100 eura neto mjesečno
- plaćeni troškovi prehrane i prijevoza, plaćeni dopust i dr.
- pod jednakim uvjetima prednost pri zapošljavanju u tijelima državne uprave i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave imat će nezaposleni muškarac i žena koji su završili temeljno vojno osposobljavanje

KOGA SE OSLOBAĐA TVO-a

- Novaka koji je ocijenjen nesposobnim za vojnu službu
- Novaka koji se na temelju ugovora s MORH-om najmanje dvije godine obrazovao za kadeta
- Novaka koji je stekao hrvatsko državljanstvo naturalizacijom ili prirođenjem, ako je u državi čiji je bio građanin regulirao takvu obvezu, kao i novaka koji osim hrvatskog ima i strano državljanstvo i regulirao je obvezu vojnog osposobljavanja u inozemstvu
- Policijski službenik i policijski vježbenik MUP-a te učenik Programa srednjoškolskog obrazovanja kroz 3. i 4. razred za zanimanje policajac, polaznik Programa srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac i student na Veleučilištu kriminalistike i javne sigurnosti, nakon završenog obrazovanja u MUP-u, koji je podnio zahtjev za oslobađanje obveze temeljnog vojnog osposobljavanja
- Novak zaređeni svećenik, đakon i redovnik koji se zavjetovao te osoba istog statusa vjerskih zajednica koja je podnijela zahtjev za oslobođenje od obveze

TEMELJNO VOJNO OSPOSOBLJAVANJE – ODGODE

- **STUDENTI:** novak koji je upisan na visoko učilište – treba dostaviti nadležnom područnom odjelu za poslove obrane najkasnije do 31. prosinca tekuće godine potvrdu o upisu u nastavnu godinu radi odgode TVO-a
- odgoda zbog studiranja može biti najdulje do 30. lipnja u kojoj novak navršava 29 godina
- **SPORTAŠI:** novaku se može odgoditi TVO do jedne godine radi sudjelovanja na svjetskim i europskim prvenstvima, međunarodnim natjecanjima i državnim prvenstvima – najkasnije do 30. lipnja u kojoj novak navršava 29 godina
- novak koji boravi u inozemstvu i nije uveden u vojnu evidenciju u RH, dužan je prijaviti se nadležnoj diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu RH najkasnije do navršanih 29 godina života

TEMELJNO VOJNO OSPOSABLJAVANJE – ODGODE NOVAKA

- Ako u kućanstvu nema drugoga člana koji privređuje
- Ako se zaposlio kao vježbenik ili ako je otvorio obrt ili samostalnu djelatnost
- Ako su u njegovu kućanstvu samo članovi kojima je za svakodnevne životne potrebe prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe
- Ako ima utvrđen datum za sklapanje braka
- Ako očekuje rođenje djeteta do odlaska na vojno osposobljavanje
- Ako je prije odlaska na temeljno vojno osposobljavanje nastupila smrt u njegovu kućanstvu ili užoj obitelji

PRIGOVOR SAVJESTI

- Osobama koje zbog vjerskih ili moralnih nazora nisu pripravne sudjelovati u obavljanju vojničkih dužnosti u Oružanim snagama dopušten je prigovor savjesti i obavljaju poslove u civilnoj zaštiti i u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave
- Novak je dužan u zahtjevu za civilnu službu učiniti uvjerljivim vjerske ili moralne razloge zbog kojih traži civilnu službu
- O zahtjevu odlučuje tijelo nadležno za civilnu zaštitu u roku od 30 dana; protiv rješenja nije dopuštena žalba, ali se može tužbom pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske
- Civilna služba u civilnoj zaštiti traje 3 mjeseca
- Civilna služba u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave traje 4 mjeseca

ODGODA OBAVLJANJA CIVILNE SLUŽBE

- Novak koji je upisan na visoko učilište za vrijeme školovanja, ima pravo na odgodu najkasnije do 30. lipnja kalendarske godine u kojoj navršava 29 godina
- Novak koji je upisan na visoko učilište dužan je najkasnije do 31. listopada dostaviti potvrdu o upisu, odnosno o pohađanju visokog učilišta za nastavnu godinu
- Novaku se može na osobni zahtjev i na zahtjev Hrvatskog olimpijskog odbora, odnosno nacionalnog sportskog saveza odgoditi civilna služba najviše do jedne godine, a najkasnije do 30. lipnja u kojoj novak navršava 29 godina radi njegova sudjelovanja na svjetskim i europskim prvenstvima, međunarodnim natjecanjima i državnim prvenstvima
- Na odgodu civilne službe novak ima pravo: za sklapanje braka, ako očekuje rođenje djeteta, ako se zaposlio kao vježbenik ili je otvorio obrt ili samostalnu djelatnost

PRAVA CIVILNIH ROČNIKA

- Civilni ročnik u civilnoj zaštiti ima pravo na mjesečnu neoporezivu naknadu sukladno odluci ministra nadležnog za civilnu zaštitu
- Civilni ročnik u civilnoj zaštiti ima osiguran smještaj i prehranu
- Civilni ročnik za vrijeme civilne službe ima pravo na naknadu troškova prijevoza
- Civilni ročnik ima pravo na izvanredni dopust u trajanju od pet dana:
 - za sklapanje braka
 - za rođenje djeteta
 - zbog smrti člana uže obitelji
- Zaposlenom ročniku u civilnoj službi prava iz radnog odnosa miruju, u skladu sa Zakonom o radu i ne smije dobiti otkaz

HODOGRAM

Osoba koji navršši 18 godina uvodi se u vojnu evidenciju u nadležnom Područnom odjelu za poslove obrane

Na TVO upućuje se novaka u kalendarskoj godini u kojoj navršava 19 godina, Područni odjel za poslove obrane poziva i upućuje novaka na zdravstveni pregled

Zdravstvena ustanova u kojoj se obavljaju zdravstveni pregledi donosi ocjenu sposobnosti za vojnu službu novaka (ocjene sposoban (5), (4), (3) i nesposoban (1))

Ocjenu zdravstvene sposobnosti za vojnu službu Područni odjel upisuje u evidenciju i novaku izdaje vojnu iskaznicu te ga upoznaje s ocjenom

Nakon što je utvrđena zdravstvena sposobnost za vojnu službu, novak može podnijeti prigovor savjesti, odnosno zahtjev za civilnu službu.

Područni odjeli pozivaju novake ocijenjene sposobnim za vojnu službu, a koji nisu izrazili prigovor savjesti, na TVO

Novaci, sukladno zakonu, imaju pravo na odgodu temeljnog vojnog osposobljavanja u slučajevima koji su propisani zakonom

NOVOSTI ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

- Ovim Zakonom predlaže se uređenje statusnih prava i obveza ročnika na temeljnom vojnom osposobljavanju
- Uvodi se novina da osoba može biti primljena kao vojnik odnosno mornar u djelatnu vojnu službu ako ima osnovnoškolsko obrazovanje uz uvjet da do isteka prvog ugovora o vojničkoj službi uz potporu Ministarstva obrane završi srednjoškolsko obrazovanje
- Vojnik je središte obrambenog sustava. Vlada i Ministarstvo obrane kontinuirano poduzimaju mjere za daljnje unaprijeđenje standarda života i rada djelatnih vojnih osoba te se ovim Zakonom predlaže potpora djelatnoj vojnoj osobi koja u mjestu službe nema riješeno stambeno pitanje.

NOVOSTI ZAKONA O SLUŽBI U ORUŽANIM SNAGAMA REPUBLIKE HRVATSKE

- Navedena mjera odnosit će se na djelatne vojne osobe mlađe od 45. godina života u gradovima na čijem području je teritorijalni razmještaj Hrvatske vojske, kao na primjer Knin, Benkovac, Gospić, Petrinja, Našice, Vinkovci, ubuduće Beli Manastir.
- Predloženim zakonom propisuju se djelatnim vojnim osobama novi uvjeti za prestanak službe s pravom na mirovinu, odnosno podiže im se dobna granica za dvije godine života za ostanak u djelatnoj vojnoj službi u odnosu na sadašnje zakonsko rješenje. Djelatnu vojnu osobu zbog potreba službe ministar obrane može zadržati u službi najduže do dvije godine iako su ispunjeni uvjeti godina života koji se propisuju zakonom.

